

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.931/2017/6. szám

A tanács tagjai: Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

Salamonné dr. Piltz Judit előadó bíró

. Döme Attila bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

. Lóczi Gabriella ügyvéd

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

. Ifj. Horváth Ferenc ügyvéd

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Törvényszék 2.Pf.21.529/2016/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

úszoboszlói Járásbíróság 2.P.20.542/2013/14.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit részben, a gyógyszerköltség tekintetében hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróság ítéletét e körben helybenhagyja.

Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 6.000 (hatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket. A le nem rótt további 174.000 (százhetvennégyezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2009. május 10-én személygépkocsi utasaként, biztonsági öv használata nélkül balesetet szenvedett, amelynek következtében életveszélyes állapotba került. A baleset miatt nála kiterjedt medencesérülés miatt súlyos egészségromlás, ágyéki gerinc mozgáskorlátozottsága, kétoldali csípő ízület mozgáskorlátozottsága

és a bal szem látásélességének csökkenése állapítható meg, munkaképességét 42%-os mértékben elveszítette.

- [2] A gépjármű tulajdonosa a káresemény időpontjában az alperesnél rendelkezett kötelező felelősségbiztosítással.
- [3] Az alperes jogcím nélküli előlegként megfizetett 3.000.000 forintot, amelyet a nem vagyoni kártérítésnél kért elszámolni; egyéb jogcímeiken is teljesített kifizetést, így gyógyszerköltség címén megfizetett 44.100 forintot, háztartási kisegítő címén 375.200 forintot.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes keresetében 10.000.000 forint és járulékai nem vagyoni kártérítés, valamint különböző jogcímeiken - egyebek mellett háztartási kisegítő és gyógyszerköltség címén - vagyoni kárainak megtérítésére kérte kötelezni az alperest.
- [5] Az alperes ellenkérelmében a keresetet részben elismerte, ezt meghaladóan annak elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a felperes azzal, hogy nem használta a biztonsági övet, közrehatott a kár bekövetkeztében, amelynek mértékét 30%-ban kérte megállapítani.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetnek részben helyt adva - egyebek mellett - kötelezte az alperest a felperes részére nem vagyoni kártérítés címén 4.021.977 forint és kamatai, háztartási kisegítő címén lejárt járadékként 950.800 forint és kamatai, gyógyszerköltség címén lejárt járadékként 355.900 forint és késedelmi kamatai, jövőben esedékes járadékként 2016. augusztus 1-jétől háztartási kisegítő címén havi 20.000 forint, gyógyszerköltség címén havi 10.000 forint véghatáridő nélkül történő megfizetésére.
- [7] A műszaki szakvélemény és az orvosszakértő véleménye alapján az alperes hivatkozása ellenére nem állapított meg közrehatást a felperes részéről.
- [8] A nem vagyoni kártérítés iránti igény vonatkozásában a felperes által igényelt 10.000.000 forintot eltúlzottnak találta, és a bizonyítékok mérlegelésével úgy ítélte meg, hogy a felperest ért hátrányok ellentételezésére 7.500.000 forint alkalmas. Ebbe számította be az alperes által megfizetett előleget, illetve a bíróság ideiglenes intézkedése folytán megtérített 478.023 forintot.
- [9] A háztartási kisegítő költségével kapcsolatban a tanúvallomások alapján úgy ítélte meg, hogy a felperes a balesetet megelőzően a házimunkákat képes volt ellátni, jelenleg azonban a közepesen nehéz háztartási munkák ellátására nem képes. Ezért megalapozottnak találta heti 6 órában 600 forintos óradíjjal háztartási kisegítő igénybevételét. A lejárt járadékösszegben elszámolta az alperes

által ezen a címen teljesített 375.200 forintot. A jövőben esedékes járadékigényt havi 20.000 forintban állapította meg 800 forintos órabér alapulvételével.

- [10] A gyógyszerköltséggel kapcsolatban rámutatott, hogy a felperes által jelenleg is szedett gyógyszerek egy része a balesetet megelőzően is fennálló alapbetegségeinek kezelésére szolgál. Az okirati bizonyítékok és a szakvélemény alapján úgy ítélte meg, hogy a felperesnél felmerülő gyógyszerkiadások 2/3 részben baleseti eredetűek, 1/3 részben az alapbetegségekkel állnak összefüggésben. Erre tekintettel a gyógyszerek havi költségét mérlegeléssel 10.000 forintban állapította meg, és a lejárt járadékba beszámította az alperes által ezen a címen térített összeget.
- [11] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét részben megváltoztatta, és - egyebek mellett - a nem vagyoni kártérítés összegét 2.521.977 forintra, a gyógyszerköltséget 155.900 forintra, a jövőben esedékes gyógyszerköltség címén megítélt járadékot havi 5.000 forintra leszállította, a keresetet - egyebek mellett - a háztartási kisegítő költségére irányuló igény vonatkozásában elutasította.
- [12] Ítélete indokolásában a nem vagyoni kártérítés vonatkozásában úgy ítélte meg, hogy a balesetkori ár- és értékviszonyok alapján 6.000.000 forint alkalmas a felperest ért sérelmek kompenzálására. Ebbe az összegbe számította be az alperes 3.000.000 forintos teljesítését és az ideiglenes intézkedéssel megfizetett 478.023 forintot.
- [13] A háztartási kisegítő költségével kapcsolatban utalt az orvosszakértő véleményére, amely szerint a háztartási kisegítő igénybevétele a kórházi kezelést követő 4-5 heti időtartamban, napi 2-3 órában volt indokolt. A járadékigény számításának alapjául az alperes által elismert időtartamot vette alapul, így a kórházi kezelés után 2×5 hétig napi 3 órában állapította meg az indokoltságot, és rögzítette, hogy 600 forintos óradíjjal számolva ezen a címen 126.000 forint illette volna meg a felperest. Mivel az alperes ezen a címen 375.200 forintot fizetett meg, ezért a törvényszék azt a teljes igény kielégítéseként értékelte, és ebben a körben a keresetet elutasította.
- [14] A gyógyszerköltség vonatkozásában elfogadta a szakvélemény megállapítását, amely szerint a havi indokolt gyógyszerköltség 5.000 forint. Ennek alapulvételével a lejárt járadék összegét 200.000 forintban fogadta el, amelyből levonta az alperes által megfizetett 44.100 forintot; a jövőben esedékes járadék összegét szintén havi 5.000 forintban állapította meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben tartalmilag kérte annak hatályon kívül

helyezését, és a nem vagyoni kártérítés, az ápolás-gondozás, gyógyszerköltség, valamint a háztartási kisegítő iránti igény vonatkozásában az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

- [16] Kérelme indokaként hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. § (1) és (3) bekezdését, 221. § (1) bekezdését és 253. § (3) bekezdését.
- [17] A nem vagyoni kártérítéssel kapcsolatban azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság a felperes személyes meghallgatása során közvetlenül győződhetett meg az általa állított hátrányok valódiságáról, a kedvezőtlen életmódbeli változásokról és a felperes egészségi állapotáról. Ennek alapján az elsőfokú bíróság mérlegelését tartotta helytállónak, álláspontja szerint a másodfokú bíróság mérlegelése kirívóan okszerűtlen volt.
- [18] A gyógyszerköltség vonatkozásában hivatkozott a perben kirendelt orvosszakértő és pszichológus szakértő véleményére, a háziorvos által kiadott igazolásra, a BÉVER listára és a gyógyszertári igazolásra. Álláspontja szerint ezekkel a bizonyítékokkal igazolta a havi gyógyszer szükségletet és annak összegezését, amely alapján az elsőfokú bíróság helyes mérlegeléssel határozta meg a havi járadékigény összegét 10.000 forintban.
- [19] A háztartási kisegítővel kapcsolatban kiemelte, hogy mind a perben meghallgatott tanúk (a felperes testvére, illetve unokaöccse), továbbá az igazságügyi orvosszakértő is alátámasztotta, hogy a felperes háztartási kisegítőre szorul. Állította, hogy ebben a körben is a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésével jutott a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetésre.
- [20] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [21] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [22] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét az ápolás, illetve a gondozás költsége vonatkozásában hivatalból elutasította.
- [23] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és a Pp. 275. § (3), illetve (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.
- [24] A Kúria a Pp. 272. § (2) és 275. § (2) bekezdése alapján azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezései a kérelemben megjelölt okból jogszabálysértőek-e.
- [25] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet nem vagyoni kártérítésre vonatkozó rendelkezéseit a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésére alapítva támadta.

- [26] A Kúria a felperes Pp. 206. § (1) bekezdésére történt hivatkozásával kapcsolatban kiemeli, hogy abban az esetben van lehetőség a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, és ennek eredményeképpen a tényállás megváltoztatására, ha a jogerős határozat iratellenes, nyilvánvalóan okszerűtlen, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz (EBH 2006.1526.).
- [27] A másodfokú bíróság döntése ebben a körben a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapult, a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásakor a törvényszék helyesen vette figyelembe a baleset következményeit, a felperest ért hátrányokat és megváltozott életkörülményeit, emellett kiemelt jelentőséget tulajdonított a baleset időpontjának, és a balesetkori ár- és értékviszonyok alapján korrigálta az elsőfokú bíróság döntését. A másodfokú bíróság mérlegelése nem okszerűtlen, illetve iratellenes, az összecszerűség felülmérlegelésére a Kúria nem látott indokot. Kiemeli a Kúria, hogy a másodfokú bíróság eleget tett az indokolási kötelezettségének is, hiszen a jogerős ítélet 3. és 4. oldala részletesen tartalmazza az összecszerűség meghatározásánál értékelt körülményeket.
- [28] A Kúria nem tartotta megalapozottnak a felperes felülvizsgálati kérelemben írt érvelését a háztartási kisegítő költségének megfizetésével kapcsolatban. Rámutat a Kúria, hogy az igény megalapozottsága, annak indokoltsága és időtartama szakkérdés. A perben kirendelt szakértő szakvéleménye alapján megállapítható, hogy a felperesnél a háztartási kisegítő igénybevétele a balesetet követő 4-5 hétre, napi 2-3 órában volt indokolt. Alaptalanul hivatkozott ebben a körben a felperes a hozzátartozóinak tanúvallomására, ugyanis a tanúk ténykérdésre nyilatkoznak, az igény indokoltságának és időszükségletének megítélése a szakértő kompetenciájába tartozott.
- [29] A másodfokú bíróság az alperes elismerésére tekintettel helyesen tartotta alaposnak a felperes igényét a kórházi kezelést követő 2×5 hetes időtartamban, a szakértő által megállapított napi 3 óra figyelembevételével. A másodfokú bíróság által alkalmazott 600 forintos óradíjjal történő számítást a felperes felülvizsgálati kérelmében nem vitatta.
- [30] A felperes felülvizsgálati kérelmében történt hivatkozásával ellentétben az állapítható meg, hogy a törvényszék nem értékelte a felperes terhére azt a szakértői megállapítást, hogy a felperes nem vezet önálló háztartást.
- [31] Mindezek alapján a Kúria azt állapította meg, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítékok Pp. 206. § (1) és (3) bekezdésének megfelelő, okszerű mérlegelésével állapította meg a felperes jogos igényét, amelynek alapulvételével, az alperes teljesítésére figyelemmel megalapozottan utasította el ebben a körben a keresetet.

- [32] A gyógyszerköltség vonatkozásában előadott felülvizsgálati okfejtést a Kúria ugyanakkor helytállónak találta, ebben a körben az elsőfokú bírósággal értett egyet. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes által jelenleg szedett gyógyszerek, illetve használt gyógyhatású készítmények egy része már a balesetet megelőzően is fennálló alapbetegségeinek a kezelésére szolgál. A szakvélemény és a becsatolt okirati bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a felperes gyógyszerkiadásai 2/3 részben függnak össze a balesettel. Az elsőfokú bíróság az összecszerűség vonatkozásában is helyesen értékelte a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat, így a háziorvosi igazolást, a BÉVER listát és az egyhavi gyógyszerkészletszükséglet térítési díjára vonatkozó patikai igazolást, ezek alapján megalapozottan állapította meg a balesettel összefüggésben felmerülő havi gyógyszerköltséget 10.000 forintban. Az orvosszakértő ebben a körben tett megállapításával kapcsolatban a Kúria rámutat, hogy az orvosszakértő kompetenciájába tartozik annak megítélésére, hogy a felperes balesetből eredő egészségi állapotára tekintettel milyen gyógyszerek szedése indokolt, a költségek meghatározása azonban nem szakkérdés, hanem ténykérdés, amely a bíróság mérlegelési körébe tartozik. Az ügyben eljáró bíróságok helyesen állapították meg azt is, hogy nem volt a felperes terhére értékelhető, hogy anyagi lehetőségeinek híján egyes gyógyszerek kiváltására nem képes.
- [33] Kiemeli a Kúria, hogy a másodfokú bíróság érvelése ellenére a felperes ebben a körben a rá háruló bizonyítási tehernek eleget tett, ugyanis a szakvélemény alátámasztotta, hogy mely gyógyszereket kell szednie a balesettel okozati összefüggésben, azok árait pedig - ahogyan azt a törvényszék is szükségesnek tartotta - okirati bizonyítékokkal alátámasztotta. Ezeket a bizonyítékokat az elsőfokú bíróság értékelte helyesen, mérlegelésével ebben a körben a Kúria teljes mértékben egyetértett, ezért ezen igény vonatkozásában - a jogerős ítélet részbeni hatályon kívül helyezése mellett - az elsőfokú bíróság ítéletét hagyta helyben.
- [34] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletnek a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból jogszabálysértő, gyógyszerköltségre vonatkozó rendelkezését a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és ebben a körben az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával helybenhagyta; egyebekben - a nem vagyoni kártérítés és a háztartási kisegítő iránti igény vonatkozásában - a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [35] A felülvizsgálati eljárásban nagyobb részben pernyertes alperesnek

a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról rendelkezni nem kellett.

- [36] A felperes költségmentessége folytán le nem rótt, az Itv. 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati illeték állam javára történő megfizetésére pervesztességének arányában az alperes köteles a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: Kmr.) 13. § (2) bekezdése alapján, míg a felperes költségmentességére tekintettel azt a felperes pervesztessége arányában a Kmr. 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.
- [37] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján a felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. május 9.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírószági ügyintéző
HM